

Krize v Moldavsku nadále eskaluje, občané Podněstří protestují, chtějí zůstat neutrální

 necenzurovanapravda.cz/2022/06/krize-v-moldavsku-nadale-eskaluje-obcane-podnestri-protestuji-chteji-zustat-neutralni

25 června, 2022

Jak jistě víte, tak s Moldavskem – podobně, jako s Ukrajinou – byly zahájeny pohovory na vstup do EU. Navíc se říká, že další kroky země vedou ke sloučení s Rumunskem. A s ničím z uvedeného nesouhlasí obyvatelé Podněstří, což jsou de facto etničtí Rusové, kteří žádají zachování neutrality, zakotvené Ústavou. Zde je tedy situace totožná s Ukrajinou, kde také nechce většina občanů patřit k zemi, která jim ani nedovolí hovořit na veřejnosti jejich rodným jazykem.

Moldavsko je malá země s krátkou, ale obtížnou historií. Nachází se mezi Ukrajinou a Rumunskem, země je bývalá sovětská republika, kde došlo k občanské válce po rozpadu Sovětského svazu. Od té doby byla země rozdělena a skládá se z Moldavska, které je uznáno mezinárodním právem, a odtržené Republiky Podněstří. Občanská válka byla ukončena dohodou mezi Moldavskem a Ruskem a již téměř 20 let ruské mírové jednotky zajišťují bývalou frontovou linii.

Moldavsko je srovnatelné s Ukrajinou, protože je to multietnický stát, ve kterém dominantní Moldavané, často označovaní jako Rumuni, diskriminují jazyky ostatních menšin. Například, ačkoli ruština je široce používána – a to hlavně ve městech a podnikání – nemá status národního úředního jazyka. Právě tyto etnické problémy byly v té době důvodem občanské války.

Moldavsko má v ústavě napsáno, že je neutrálním státem. Na konci roku 2020 však prozápadní, v USA vzdělaná a s USA i úzce spojená politička Maia Sandu těsně zvítězila v prezidentských volbách v Moldavsku. Poté také v roce 2021 nahradila vládu kontroverzními politickými manévry a od léta 2021 důsledně vede zemi k Západu.

Po úplném uchvácení moci otevřeně oznámila „čistku“ soudnictví v zemi v létě 2021, která však byla na Západě prezentována pozitivně a jako opatření v boji proti korupci. Ve skutečnosti to byla politická čistka, protože Sandu chce upevnit západní směr své země a odstranit její oponenty, kteří chtějí zachovat neutralitu země. Sandu také hovořila o potřebě americké podpory pro nadcházející reformy a krátce poté popsala USA jako důležitého strategického partnera.

Již v lednu se objevily náznaky zhoršení situace v regionu a v posledních týdnech došlo k útokům dronů z ukrajinského území na Podněstří.

Podněstří se stále více brání prozápadnímu kurzu vlády a od května se konají pravidelné demonstrace. Na konci května byl vůdce opozice a bývalý prezident Dodon nejprve zatčen a poté umístěn do domácího vězení. První novináři informovali o cenzuře, že jim vláda v jejich práci brání. Vzhledem k tomu, že země je od konce roku 2021 ve výjimečném stavu, má vláda právo „koordinovat“ práci tisku, jak to nazývá.

Maia Sandu sleduje několik cílů paralelně. Zaprvé, chce znovu získat kontrolu nad Podněstřím – zřejmě silou, bude-li to nutné. Za druhé, neodkazuje na moldavštinu jako na jazyk, říká, že je to vlastně rumunština. Je také rumunskou občankou a zdá se, že usiluje o sjednocení s Rumunskem.

Sandu studovala v USA a říká se, že je projektem George Sorose, protože v jejím prostředí je mnoho lidí, kteří pocházejí ze Sorosovy nadace Open Society Foundation. To platí i pro Alexandra Mustjateho, který byl 2. června jmenován šéfem moldavské tajné služby.

Opoziční vůdce Dodon varoval před nebezpečím připojení Moldavska k Rumunsku 8. června a řekl:

„Připravuje se vojenská a politická anexe naší země k rumunskému území a upuštění od neutrality. Za účelem přípravy technického sjednocení musela Moldavská republika prokázat, že není schopna sama zaručit hospodářskou, energetickou a územní bezpečnost. Bylo nutné demoralizovat občany, aby přestali věřit ve svou vlastní zemi.“

Protiruský kurz moldavské vlády se znovu vyjasnil 10. června, kdy Moldavsko navrhlo, aby Spojené státy a EU působily jako „prostředník“ v konfliktu o Podněstří. Ministr odpovědný za „reintegraci Podněstří“ řekl:

„Formát pět plus dva se od roku 2019 zastavil. Je unavený, potřebuje reset, v tuto chvíli nefunguje. Ale nikdo nepodepsal jeho rozsudek smrti; jedinou a nejdůležitější překážkou formátu jsou v současné době vztahy mezi Ukrajinou a Ruskem. Podle mého názoru bychom měli přehodnotit úlohu EU a USA v tomto procesu a učinit z nich plnohodnotné účastníky. To by bylo správné, zejména v současné situaci.“

Dne 18. června rozhodly parlamenty Rumunska a Moldavska o úzké spolupráci v mnoha oblastech, včetně spravedlnosti a boje proti korupci, veřejné bezpečnosti, ochrany hranic a policie, kultury, vzdělávání a vědy. To také poukazuje na prezidentčino vytoužené sjednocení s Rumunskem.

22. června byla oficiálně zavedena cenzura a veškeré ruské zpravodajství a politické vysílání bylo zakázáno. 23. června, navzdory protestům opozice, byl výjimečný stav opět prodloužen o 45 dní.

Tlak na opozici se také dále zvýšil. Vůdce opozice, který je v domácím vězení, řekl, že nejen že byl zablokován jeho vlastní majetek, ale že tato opatření byla také uplatněna proti jeho příbuzným.

Vláda Podněstří na to vše reagovala 23. června, když prohlásila:

„Moldavské vedení může učinit nejrůznější prohlášení, ale v praxi je nemožné tyto dva státy a společnosti sjednotit. Naopak, dělají vše, co je v jejich silách, aby je rozdělili a vytvořili napětí. To se týká hospodářské blokády, rozpadu hospodářských vztahů a kulturního a mediálního odvětví. Trend v Moldavsku podporovaný současnou vládou znamená úplné přerušení vztahů s Podněstřím. Moldavské vedení, které učinilo svá rozhodnutí, aniž by se zeptalo obyvatel Podněstří, si musí uvědomit, že musí zasednout k jednacímu stolu, podepsat s námi mírovou dohodu, vzájemně se uznat a ukončit konflikt.“

Sandu v návaznosti na rozhodnutí EU udělit Moldavsku status kandidátské země oznámila, že její země zaplatí za členství v EU veškerou politickou cenu. Protesty v zemi ji nezajímají.

Bude tou cenou za členství v EU občanská válka jako před lety? Zdá se, že zatím to k tomu směřuje...

Ohodnoťte tento příspěvek!

■ ■ ■ [Celkem: 2 Průměrně: 5]